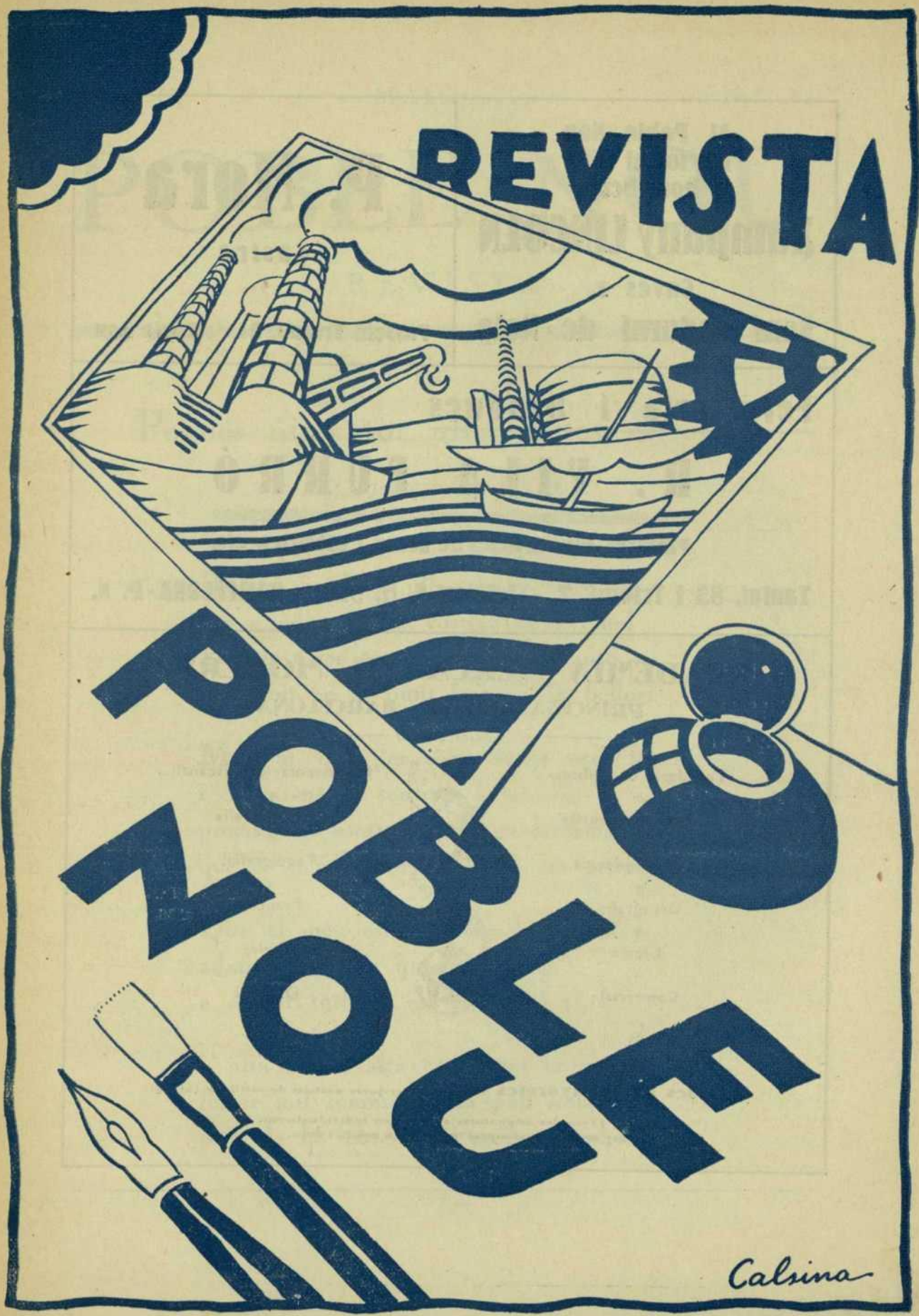

REVISTA
POBLENOU
Calsina

Al Poble Nou
i a tot el món
hom beu
Xampany LINCOLN
Caves a
Sant Sadurní de Noia

P. Mora
Sastre
Passeig Triomf, 24 Poble Nou

Ferreteria i Drogues
R. VILA FURRÓ
Pintures-Olis-Articles de goma i elèctrics, etc.
Taulat, 83 i Triomf, 2 - Telèfon S. M. 519 - BARCELONA-P. N.

ACADEMIA MERCANTIL MODERNA
PRINCESA, 15, pral. - BARCELONA
Fundada en 1907

Teneduria de Llibres.
Càlculs mercantils
Correspondència
Ortografia.
Lletra
Comercial

Documentació mercantil.
Mecanografia
Taquigrafia.
Francès.
Anglès
Dibuix.

Classes per Senyoretes i especials per joves acabats de sortir de Col·legi.

Totes les asignatures s'expliquen individualment,
per medi de professorat intel·ligent, pràctic i actiu.

ANY IV 1 MAIG 1927 N.º 54

POBLE NOU

REVISTA

Pogués ésser tot ulls, castes estrelles

per JOSEP BURGAS

Pogués ésser tot ulls, castes estrelles,
per a admirar les vostres meravelles!
Pogués ésser tot cor—cor d'infantó,—
per fruir-ne el punt just de la bellor!

Mes, ai, que per capir tanta excel·lència
i copsar-ne el sentit i l'emoció,
precisa un estat pur de consciència
que se m'és allunyat, Déu me perdó.

Que el meu estat només és de follia;
admirable follia que em duria
a dirigir tothora els ulls al Cel,

i, alta i més alta cada cop la pensa,
forjar mil somnis en la pau immensa,
pres de la febre d'un creixent anhel.

L'ATLÀNTIDA

Avui, primer diumenge del mes de les flors, d'aquest mes clar, transparent i jovial de maig, fa cinquanta anys que el Consistori dels Jocs Florals de Barcelona—vella i sàvia institució essencialment catalanesca—llorejà amb el premi de la Diputació el magnífic poema «L'Atlàntida» de l'excels poeta català Jacinto Verdaguer. Aquest poeta tan conegut del poble,—un dels més coneguts, sense dubte—amb el seu citat poema, enriquí la literatura i la llengua vernàcula com fins llavors encara mai, ni en les més velles Cròniques de la història de la nostra terra, no havia la parla catalana assolit tanta de racialitat i d'esplendor. «L'Atlàntida» és, en el cel de la nostra literatura pairal, una estrella encegadora de lluor eterna; és una de les valors més sòlides i de les obres més belles que ha produït el nostre geni, veritable monument de les lletres nostres.

La data d'avui és una efemèride de gran festa per a la nostra cada dia més floreixent literatura; Jacinto Verdaguer, amb el seu màxim poema, donà a la seva Pàtria les flors més pures i més sublims del seu esperit—poèticament i filològicament parlant. L'èpic cantor de «L'Atlàntida» contribuí amb aquesta obra i amb totes les altres, innombrables i inestimables—oh majestuós «Canigó»!, oh saborosa «Oda a Barcelona»!,—al redressament espiritual de Catalunya.

Avui que s'escau el cinquantenari d'aquesta obra gegant, composta a l'estil dels alts i eterns poetes grecs, tots els catalans hem de sentir una joia intensa. I hem de sentir, també, una recansa per haver-se estroncat massa dejorn l'estre i la vida del sublim i genial autor de «L'Atlàntida»—el qual, aquest mateix any, també, farà vint-i-cinc anys que traspassà a les regions de l'absolut silenci.

Tres i un... extra

per Rudyard Kipling

Quan el ronsal i la corda es trenquen,
no vulguis caçar la bestiola amb
bastons sinó amb el morralet.

Proverbi del Punjab

En la vida matrimonial, passat un temps, arriba un moment de crisi, forta a cops, lleu d'altres: però més tard o més dejorn, la crisi arriba i cal que ambdues parts la superin, si marit i muller desitgen despendre normalment la resta de llur vida.

En el cas de Cusack-Bremmil, aquesta crisi no es deixà sentir fins tres anys després de les noces. Costava un xic de mantenir Bremmil, àdhuc en els millors temps de la lluna de mel, però ça com lla fou un bell marit fins que l'infantó morí i la Sra. Bremmil es posà de dol i esdevingué flaca i ploranera com si hagués caigut la volta de l'Univers. Potser Bremmil havia d'haver-la aconhortat. Em penso que provà de fer-ho, però com més maldava per consolar-la, més la Sra. Bremmil es planyia i, per tant, més desballestat es trobava Bremmil. De fet, tots dos necessitaven un tònic. I l'obtingueren. Ara, la Sra. Bremmil ja torna a saber riure, però no fou pas cosa de broma ço que li esdevingué.

Sabeu-ho: la Sra Hauksbee aparegué en l'horitzó; aquesta dona que onsevulla que es presentava donava motius d'intranquil·litat. A Simla, el seu renom era la «La Pedreta de la Discòrdia». Aquest títol l'havia guanyat de sobres: em consta. Era menuda, bruna, prima, femenina, amb uns ulls amples, rutilants, blaumarins i amb les més dolces maneres que hom pugui trobar en una criatura humana. No cal més que pronunciar el seu nom en el tes de la tarda perquè totes les dames es redrecin i diguin d'ella que és una... bé, que és una beneita. Era més intel·ligent i graciosa i brillant i enlluernadora que la majoria de les dones, però posseïa una malícia i una arteria diablines. Tanmateix, sabia ésser agradosa, àdhuc per a la gent del seu sexe. Però això és una altra història.

Bremmil marxà de casa seva després de la mort de l'infantó i del general malestar que se'n seguí, i la Sra. Hauksbee s'aplegà amb ell. No li plavia tenir amagats els seus captius i per això s'hi aplegà públicament i veient que el públic ho veia. Bremmil cavalcava amb ella i passejava amb ella i parlava amb ella i menjava amb ella i bevia, a Peliti, amb ella fins que la gent començà a enarcar les celles i a dir: «Es xocant!». La Sra. Bremmil, mentrestant, romania a casa, comtemplant la roba del bebè mort i gemegant davant del breçol buit. Però set o vuit amigues que li eren cares i afectes li explanaren, a la llarga, la situació, pel cas que ella no en sabés la crema. La Sra. Bremmil escoltà serenament i les remercià per llurs bons oficis. No era intel·ligent com la senyora Hauksbee, però no era pas curta. Es guardà per a ella mateixa el seu propi avis i no digué res a Bremmil del que ella havia sentit dir. Val la pena d'esmentar-ho, car en semblants casos, quan la dona parla o crida al marit, mai no ha fet, aquest, res de bo.

Quan Bremmil era a casa—ço que no

s'esdevenia pas gaire sovint—era més amable que de consuetud, i això mostrava la seva mà. Aquella amabilitat era forçada, en part per apaivagar la seva consciència i en part per afalagar la senyora Bremmil. Però no reeixí ni en un intent ni en l'altre. Un d'aquells dies, el majordom de *lord* i *lady* Lytton, rebé la comanda d'invitar el Sr. i la Sra. Cusack-Bremmil a Peterhoff, pel dia 26 de juliol, a les 9'30 de la nit. En l'angle de la tarja hom hi veia: «*Dancing*»

—No puc anar-hi—digué la Sra. Bremmil;—fa tan poc temps del traspàs del nostre petit Florrie... Però no us ha pas de deturar això, Tom.

Ella li ho explanà més i Bremmil digué que ell hi aniria tan solament per quedar bé. Ço que deia no era pas el que sentia i la Sra. Bremmil se'n donà ben bé compte. Va sospitar—i la sospita d'una dona és molt més acurada que la certitud d'un home—que ell tenia des d'un principi la intenció d'anar-hi, cabalment amb la Sra. Hauksbee. S'assegué per a reflexionar i el resultat de les seves meditacions fou que la memòria d'un infant mort valia considerablement menys que els afectes d'un marit vivent. Es traçà el seu plà i decidí executar-lo. En aquells moments descobrí que coneixia Tom Bremmil de cap a peus, i actuà a base d'aquest coneixement.

—Tom—digué.—Haig de dinar a casa dels Longmore, la vetlla del dia 26. Així, vós fareu millor de dinar al Club.

Això estalvià a Bremmil de donar cap mena d'excusa per poder marxar de casa i dinar amb la Sra. Hauksbee; per manera que se sentí reconegut i es captingué d'una manera humil i afectuosa, cosa que sempre és escaient.

Bremmil deixà la llar a les cinc de la tarda per anar a fer un passeig a dalt de caball. Cap a dos quarts de sis arribà una gran panera de casa la modista Phelp, per a la Sra. Bremmil. Era una dona que sabia la manera de vestir, i encara no havia estat una setmana en projectar aquell vestit i tenir-lo cosit, enribetat, plegat—o com se'n digui—com si no hagués fet res. Era un vestit esplèndid, de mig dol. Jo no sabria descriure'l, però n'hi ha prou amb dir d'ell que era ço que la gran revista de modes «La Reina» en deia una «creació»; una cosa que us atrau l'esguard i se us fica als ulls i us fa sospirar. No se sentia amb gaire coratge per fer ço que anava a fer, però quan es mirà a l'espill tingué la satisfacció de comprendre que mai en la seva vida no havia estat tan bella com llavors. Era una dona de cabellera blonda i abundant i, quan s'ho proposava, donava goig veure-la.

Després de dinar a casa dels Longmore, anà al ball—una mica tard—i trobà Bremmil de bracet amb la Sra. Hauksbee. Això li causà una inquietud i li donà un coloret a la cara que la feren encara més bella; i mentre els homes s'aplegaven en eixam al seu entorn, demanant-li per ballar, estava magnífica. Comprometé tots els balls llevat de tres que deixà en blanc. La Sra. Hauksbee copsà el seu esguard una vegada i comprengué que allò era la guerra —una veritable guerra—entre elles dues. Bremmil mai no havia trobat tan encisera la seva dona: li clavava l'ull mig d'amagat, cada cop que passava prop seu voltada dels seus admiradors... i com més l'esguardava més se'n sentia corprès. Amb prou feines podia arribar a convèncer's que aquella beutat era la dona d'ulls rojos i endolada que solia somicar mentre dinaven a casa seva.

La Sra. Hauksbee féu tot el que sabé per mantenir-lo al seu costat, però ell després d'haver-hi ballat dues danses, se n'anà cap a la seva esposa i li demanà per ballar el primer ball.

—Quin greu em sap que hagueu arribat massa tard, *senyor* Bremmil—li féu ella, bo i fulgurant-li els ulls.

Llavors ell li demanà que li concedís un altre ball, i ella, com fent-li un gran favor, li atorgà ballar amb ell el cinquè vals. Sortosament el 5 romania vacant en el seu programa. El ballaren tots dos i hi hagué una lleu remor de murmuris en la sala. Bremmil tenia una mica de noció que la la seva dona podia dansar però mai no havia pogut imaginar-se que ballés tan divinament. En acabar aquell vals, li demanà per ballar-ne un altre—com un favor, no pas com un dret—i la Sra. Bremmil respongué:

—Ensenyeu-me, estimat, el vostre programa!

Ell li mostrà, talment com un petit escolar rancador fa a mans del mestre els seus llamins de contrabàndol. En aquell programa hi havia una gran profussió de «H», oimés de la «H» que hi havia al cap d'amunt del menú de dinar. La Sra. Bremmil no digué paraula però somrigué desdenyosament i marcà amb llapis els 7 i 9—dos balls que ja duien marcada la «H» al costat—i tornà el programa després d'haver escrit el seu propi nom a dalt del mateix—un nom familiar que solament ella i el seu marit empraven.—Llavors el tocà amb un dit i li digué:

—Estàs fet una bona peça ..!

La Sra. Hauksbee ho sentí i comprengué que anava de cara a la vençuda. Bremmil acceptà reconegut el 7 i el 9. I ballaren el 7 i s'assegueren durant el 9 en un reconet de la sala. El que Bremmil i la seva senyora feren allí no pertoca esbombar-ho.

Quan la banda tocà «The Roast Beef of Old England» («El Rosbif de la Vella Anglaterra») els dos sortiren a la veranda i Bremmil començà de sotjar si veia el galan que més havia fet el borinot a la seva muller—mentre aquesta anava al guardarroba per a cercar l'abric.—La Sra. Hauksbee pujà llavors, i digué:

—Suposo que em dureu amb vós al ressopó, Sr. Bremmil?

—A!... Hum! Me'n vaig a casa amb la meva muller. Em sembla que hi ha hagut un petit malentès.

Amb tot i ésser ell el cavaller, parlà com si la senyora Hauksbee fos enterament responsable del que passava.

La Sra. Bremmil pujà del guardarroba amb una capa brillant i amb un tul blanc que li abrigava la testa deliciosa. Estava radiant i tenia el dret d'estar-ne.

La parella marxà en mig de la fosca de la nit, Bremmil caminant ben apropet de la seva encisera estimada.

Llavors em digué la Sra. Hauksbee —que estava un xic mústiga i molt lassa:

—Us ho ben asseguro: una dona qualsevol pot manegar un marit discret, però cal ésser una dona ben llesta per poder manegar un ximple.

Llavors, nosaltres dos, anàrem a fer el ressopó.

R. NEGRE i BALET, trad.

Sopar d'honor

El pròxim diumenge, dia 15 del present, a l'Escola del Poble Nou, tindrà lloc un sopar d'honor al gran escultor català, Enric Casanovas, el qual sopar li és ofert pels antics components de l'extingida «Associació Artístico-Catalanista», del Poble Nou, de la qual, vers l'any 1900, era president el citat artista.

En aquest sopar, en el qual hi són també convidades les representacions de totes les entitats del Poble Nou, podran concorre-hi així mateix tots els admiradors barcelonins i amics del gran artista nat a la nostra barriada.

«L'Atlàntida»

(Fragment del cant VIIIé)

. . . . . .

D'eix mar al bram titànic, en son llit rogallosa,
part d'allà de l'Atlàntida, respon la de Ponent;
i de turons per rompre la colossal resclosa,
rodants muntanyes d'aigua rebot de cent en cent.

Desfent-se el mur de pedra, de soca a arrel tremola,
com faig, rei de la selva, de destral fèrria als pics;
amb aspre terratrèmol qualque marlet rossola,
mentre enrunant-se cruixen sos fonaments antics.

S'aterra, i l'enderroc, en ales de les Fúries,
amb la maror va a rebre les ones de Llevant,
arreu arreu, les planes rublint i les boscúries,
arreu arreu, com arbres els puigs arrabassant.

Toparen-se; amb llurs aigües llurs aigües barrejaren,
i amb llamps per lluminàries i d'aire, terra i infern
al tro i terrabastall per música, es lligaren
entre surantes selves i illots en llaç etern.

Quan l'univers Déu trenqui, així es veuran sos trossos
passar, entre despulles, horror i solitud,
el sol caduc a palpes buscant sos cabells rossos,
i la Mort de ses víctimes trucant a l'ataüt.

Mes del bruit destriant-se de l'Angel la paraula,
atia a sa gran víctima més Fúries i llampecs:
—Pujau del Nord; baixau-ne del Sud; tempestejau-la,
feres, aquí, preneu-vos-en los trossos a mossecs!—

I amb el fuet flamíger de sa rogenca espasa,
els percudeix i aquissa, cada guspira un llamp;
i el regne que se n'entra, la vila que s'abrasa,
fan amb la mar, els núvols i el cel i terra un bram.

Tan sols del cor d'Alcides les ales no decauen;
nadant s'adreça a espatlles de l'ona, amb gran esforç,
i ovira unes ciclòpies muralles que l'atrauen,
com un cant de sirena que el crida a un llit de flors.

. . . . . .

JACINTO VERDAGUER

Des de l'exili

Bruxelles

ARRIBANT de París, s'entra a la capital belga, per l'estació de Migdia. Aquesta us dóna desseguida la impressió d'un nordisme força marcat. Gran, senzilla, neta, amb les parets interiors quasi tapades per unes grosses plaques blau mari amb formidables lletres blanques, que us assabenten d'una colla de perills, us fan una serie d'advertències i us donen una pila de consells. Tot això en francès i flamand o flamenc, que són les llengues oficials del país.

Malgrat aquesta primera impressió, el moment de sortir de l'estació us és una mica difícil creure-us en una gran capital. Una plaça no molt gran i poca-solta, per on hi passen uns tramvies xatos, pintats d'un groc raquític; tot plegat d'un provincianisme aclaparador.

Boulevard Anspach. Això ja és altra cosa. Més llum, establiments luxosos, voreres amples, carrer asfaltat, molts cafès-bars i molts, moltíssims estancs. Es quelcom que us n'adoneu desseguida. Uns aparadors atapeïts de claror i d'anuncis lluminosos, amb un devassall de tabac de totes menes. Cigarrets, de l'humil embolicat amb paper blanc tan sols, fins els de paper daurat, en capses de metall, cinteta de seda, paper fi i paper de plata. Cigars, del modest caliquenyo ple de banys, pics i nafres, a l'havà lluent, ros i molsut com el bracet d'un gitanet. Picadura, des d'una mena de fils, com fideus fins o cabells de donzella escandinava, fins a una mena de serradures, amb troncs com teies. Pipes, encenedors, capses de mistos i anuncis de totes les formes imaginables, dient-vos que totes les marques de tabac són indiscutiblement la millor. Per donar-nos una petita impressió de la propaganda anunciadora del tabac, teniu de pensar amb la casa Ford.

Allà on veieu un cartell, sense un cigarret, un home fumant amb pipa, o unes lletres escrites amb un fumet blanc, no cal que el llegiu: Es l'elogi d'una qualitat de cervesa. No falla. De cervesa n'hi ha una varietat fantàstica. Clara, daurada, fosca, negra, rossa, dolça, salada, trasparent, espessa. Cada una té els seus devots, perquè en veieu de totes, sobre les taules dels cafès-bars, més pròpiament, cerveseries. El caràcter de la cervesa, se us mostra per mitjà dels individus que van «xops». Es rialler, cridaner, però pacífic, i entenimentat. Una senyora, sense deixar d'ésser tota una senyora, pot beure set o vuit «demis Stout», aquella cervesa negra i espessa com el quitrà, cantar i ballar en mig del cafè, completament «xopa» i el seu marit una mica «humid» la mira embadalit i cofoi. El beure molt no és un vici, és una costum. L'únic vici que els belgues no tenen ni toleren, és el de beure aigua. En tot Bruxelles no hi ha una font. L'aigua serveix solament per regar el carrers o per fregar les voreres. Això darrer és una veritable manía. Molts establiments, escombren, reguen i freguen el seu bocí d'acera, tres vegades al dia.

La cuina belga, és a base de patates fregides. Els plats més característics són: «carbonade flamandre» o sigui vedella amb suc i patates fregides i musclos bullits amb seba i patates fregides (moules frommes frites). Les patates fregides, les serveixen amb tot. Del que mengen menys és pa. Dues llesquetes sense crosta, tan primes que són trasparents. Fins a voltes he dubtat que tinguin dues cares. Cal, però, fer justicia: Es molt bo.

Amb tot i la proximitat, París té molt poca influència a Bruxelles. Molta menys que a Barcelona. Es dificilíssim veure una dona amb coloret a les galtes, als llavis o als ulls i són també molt poques les que porten els cabells tallats. Amb tot i això, o potser per això mateix, es veuen moltes més dones belles que a París. Les dones d'ací tenen menys de figurí i més de femella.

En un pròxim article, diré quelcom del «Mannequen Piss» (El nen que pixa), de Santa Gúdula, Sant Miquel, la gran plaça, el palau de justícia, la plaça dels Màrtirs de l'independència belga i del problema flamand o flamenc.

ROC

Bruxelles, 4-3-1927

I N S T A N T S

EL TEATRE i EL CINEMA.—Em ve a tomb parlar de teatre, ja que aquest és el somni meu de tota la vida. Algú dirà que això del teatre va minvant i que el cinema és l'aspiració màxima de molt jovent i de moltes donzelles que volen arribar a estrelles de films. Es innegable que avui estem en ple esplendor del cinema i que per ara el teatre va de mal en pitjor.

Abans, del cinema, algú n'havia dit «el teatre dels pobres», i jo dic que ara és sense cap ordre jeràrquic el que s'emporta el públic dels més diversos tòpics i que vull assenyalar: els que només hi van per estar a les fosques; els que hi fan la bacaina, com si diguéssim «Morfeus-Concert»; els que hi porten els nens per veure les pel·lícules de cavalls i en Charlot; els que només tenen una *pàfia* i els cal fer goma; les famílies menestrales que no poden gastar les pessetes dels seients del «Aimez-moi»; un bon nucli d'entusiastes que hi van pel mèrit intrínsec d'una pel·lícula determinada que saben que està molt bé, i els que s'avorreixen a tot arreu.

Ja veieu, doncs, que el teatre no és tan elàstic; no accepta la majoria de tòpics dels assenyalats més amunt. El teatre bo vol «èlite» competent; no hi valen ingerències de gent estranya.

El cinema o, com diuen, l'art mut, té pàgines glorioses o bobines glorioses que acoten una valorització plàstica meravellosa, impossible d'assolir a l'escenari amb roques i parets de paper. I protagonistes com Jhon Barrimore, el qual també és de teatre, i del gran Charlot que per a mi és l'abassegador del riure de tot el món.

Però el teatre, encara que limitat, és i serà l'espectacle del bell dir, del bell gest, del color i de la música, dels corals dels sous que marquen les acotacions de les obres teatrals. Es inferiosíssim el cinema car és una emoció plàstica, mecanitzada, sense ànima. No té corporitat, ni paraula, ni color.

Imagineu-vos una definitiva creació poètica, portada a les taules i que la bona execució de l'obra requereixi la col·laboració de l'Orfeó Català, de l'orquestra Pau Casals, de l'Institut de Rítmica i Plàstica, dels nostres més famosos actors i dels escenògrafs de més vàlua de casa nostra.

No hi hauria res comparable amb tots aquests elements fosos sota la direcció d'un home de prestigi.

(Ara em diuen que tres homes eminents de teatre, ocuparan aquests dies la tribuna del nostre «Ateneu del Poble Nou». Farem un bon guany que, tot desafiant els corrents actuals de directes a l'estòmac, xuts a gol i asos de la pantalla, assistim a escoltar aquestes conferències).

XÉSPIR

El sol s'ha desvetllat...

El sol s'ha desvetllat. Tot ensunyat encara, esquinça la cortina dels núvols i treu el cap a l'horitzó.

I veu la mar rogenca i perlejada que bressa suaument unes veles llatines, com unes gavines ala-esteses. I els fanals del bou enmirallats en la celístia del cel. I albira uns mariners devots, lla a la platja, que passen el rosari amb les denes d'escata que arrenquen de les ones.

Veu també la terra, mandrosa, com dorm. Les seves artèries són mancades de tota vibració vital. Lla en la llunyania, la darrera estela joguinera acaba d'amagar-se entre el pinatar. I com un gallaret, un corn d'argent s'ha posat al bell cim del turó més alt.

El sol s'espolsa els ulls i salta més amunt. Ja atalaia, ara, millor les coses.

La mar blavissa es pentina els cabells arrissats, tot espolsant els brins escumosos de les trenes, contra l'arena daurada i la roca dura. La terra multicolor, palpita de vida, i frisa i es neguiteja, sense la passivitat mortal d'abans.

Brinca de bell nou, el sol, i empaita un núvol eixerraït, que fuig veloç, esmaperdut.

A baix tot igual. La mar reposa, jaient, i llança continuats sospirs melodiosos, amb un panteig pausat i rítmic. A l'horitzó, una fumerada prima, i immòbil, ratlla verticalment l'espai.

La terra, ruixada de raigs de claror s'empolaina, tènuament embriagada. Part damunt, un semi-cercle llis, color de plom fos.

Davant d'aquesta tranquilitat perenne, el sol salta la carena i s'entorna a dormir.

Es va fent fosc, i al cel encenen els llums.

PERE M. PIERA

De cap al tard

Ja sóc vell. Ma il·lusió mor
com la tarda reflexada
dintre el mirall de ma estada.
Gust de cendres té el record
i en la llànguida claror
hi ha el morir d'una il·lusió,
reflex de la meva vida
que va morint esllanguida
amb tristíssim rossegall
dins mon cor i en el mirall.

Què s'ha fet l'amor primer?
I aquella passió primera?
Records, cendra, pols i... rê!
Tota una vida sencera
com ha fugit ni jo ho sé...

Sols sento la traïció
i el desengany aspre i cru;
l'anell sagrat d'il·lusió
la mentida se l'enduu.
La joventut sent l'amor
que poc a poquet s'acosta
i en el fort de sa claror
el sol decanta a la posta.

I ara el veig que es va esllanguint
dintre mon cor, com la tarda
que poc a poc va morint
dintre el mirall, amb basarda.
I em sento trist... Oh, record
ple de cendra i gust de mort!
Il·lusió! Tarda esllanguida
que mor com la meva vida
amb tristíssim rossegall
dins mon cor i en el mirall.

MANUEL DE PRADA

AQUEST NÚMERO DE POBLE NOU HA ESTAT PASSAT PER LA CENSURA DEL GOVERN CIVIL

Per l'embelliment de la nostra Rambla

En el número extraordinari de POBLE NOU de l'any 1925, s'inserí un treball en prosa, signat per S. Roca i Roca. Amb mà mestre, anava dient a un amic seu (aquest amic es deia *Somni,* i tant de bo s'hagués convertit en *Realitat!*) el què caldria fer per embellir la nostra Rambla. Malgrat les seves esperances prop d'una associació poblenovina que feia gestions a l'Ajuntament, han passat prop de dos anys i sembla que no s'ha avançat ni un pas.

Vertaderament, li sobra la raó en desitjar una completa urbanització del Passeig del Triomf.

Us heu donat compte, volguts poblenovins, de com és pobre, trista i ensopida la nostra Rambla? Només fa un xic de goig a l'estiu, quan tots els arbres llueixen la verdor de les fulles. Però prou, no té res més.

No hi ha cap fanal digne de la nostra Rambla. Es fosca, car les poques bombetes que hi han, és com si no hi fossin. Semblen la lluminària d'un poble d'alta muntanya. En una «rodona» hi havia aquell antiestètic brollador, i el van treure. Què hi ha restat a la Rambla? Quatre «rodones» desertes, desemparades i lletges, perquè no tenen cap atractiu. Va parlar-se de col·locar un nu, però sembla que tot s'ha acabat com el Rosari de l'Aurora, com vulgarment hom diu.

Altrament, a la dita «rodona» encara hi ha l'ombra dels bancs de fusta que antigament hi havien, car sols resten els ferros clavats a terra, molt propicis perquè s'hi prengui mal.

Per adobar-ho, ja tenim un banc de pedra que l'han batejat amb el nom «del banc de la vergonya» (i amb molta raó, car company).

No fa molt temps que en aquesta mateixa Revista se'ns pregava que visitéssim més la nostra Rambla. Molt bé, però jo dic:—Si no tenim bancs (em refereixo a les places, car entre totes quatre no n'hi ha un de sencer) per descansar de les fadigues del dia; si no tenim la flaire d'unes quantes flors que embaumin l'espai infectat pel fum que llencen les xemeneies de les fàbriques, si no tenim una llum clara que ens permeti contemplar el diví rostre i la franca rialla de les nostres noies poblenovines, com hi hem d'anar?

¿Compreneu com foren boniques les Rambles si, a més de tot això, fossin obertes fins a Llevant, tal com deia en la seva conversa S. Roca i Roca? Per què, doncs, no emprenem una petita campanya menada a què l'al·ludida associació s'interessi novament prop l'Ajuntament per tal que totes aquestes millores sien un fet? Almenys, volguts poblenovins, que ens donguin llum, força llum, que la llum és mitja vida.

Qui hi vol prendre la paraula?

M. FILELLA LLOBET

RETALLETS

Hem vist, ja, el primer barret de palla. El seu propietari el duia posat i sense ni una mossegada.

I ho extranyem, perquè del cap a la boca hi ha tan poc tros...!

—

El banc enderrocat de la nostra Rambla durà soroll. Sabeu per què?

Perquè sembla que l'Ajuntament fa l'adormit i els ho tindrem de demanar amb un *jazz-banc*.

—

Traduïm i retallem d'un diari:

«...el músic alemany Lluís de Beethoven, que morí a Viena *el 26 de Març de 1927*.»

Com passen els anys!

Els estudiants parisencs varen ofegar un ninot vestit d'acadèmic, perquè l'Acadèmia de la Llengua Francesa no ha acceptat el mot *midinette*.

Renoi! Sí que tenen mal «gènius»!

—

Ja tenim nou servei d'autòmnibus fins a Badalona, per a fer la competència als tramvies.

Quina competència? La de veure qui triga més?

—

—Veus aquell que passa per allà? Es un poeta.

—Oh! Tan bon home que era el seu pare!

URBANITZACIÓ I MILLORES

ESFONDRAMENT.—S'han començat les obres d'esfondrament de la «casa Picó» que hi ha al carrer de Pujades, entre els carrers de Padilla i de Castillejos.

Es aquesta una millora molt convenient i de grans resultats pràctics, car eixamplarà el carrer de Pujades en el citat tros i descongestionarà la seva amplada el tràfec tan intens del carrer de Pere IV.

Felicitem a la Unió de Propietaris i Industrials del Districte X, per l'efectivitat d'aquesta millora, puix que la mateixa ha estat deguda als treballs i gestions realitzades incansablement per la nostra entitat urbanitzadora.

CLAVEGUERES EN CONSTRUCCIÓ.—Seguint la construcció de clavegueres que hi han aprovades i subhastades per al nostre districte, la brigada destinada a aquestes obres està fent dits treballs actualment al carrer de Dos de Maig, des del de Pere IV al de Pujades.

En mica en mica...

EL PONT DELS ANGELS.—Estan molt avançades les obres que s'estan fent al Pont del Angels, per tal d'ordenar l'intens trànsit que sempre hi ha en aquell lloc.

EL BANC DE LA VERGONYA.—Ens referim, com tothom sap, per ja haver-ne parlat més d'una vegada en aquest mateix lloc, al banc fet a trossos que des de temps immemorial—allavors de la vella política, sabeu?—roman a la nostra Rambla del Triomf, entre el carrer del Taulat i de Wad-Ras. Malgrat les nostres queixes i la nostra insistència, ningú no ens lleva aquest banc que ens és una vergonya i palesa la incúria de l'Ajuntament.

QUEIXA.—Uns veïns del carrer de l'Agricultura ens han vingut a denunciar, tot pregant-nos que ens en fem ressò en aquestes pàgines, l'estat lamentable d'urbanització, mancat també totalment de llum, del citat carrer.

Clausura de l'exposició d'Art de l'«A. E. Júpiter»

El divendres, dia 22 d'abril darrer, a les deu de la vetlla, s'efectuà l'acte de clausura de l'Exposició d'Art que l'«A. E. Júpiter», del Poble Nou, va organitzar durant les passades festes del seu cinquè aniversari. Aquest acte resultà verament solemne i brillant, amb tot i que el prestigiós escriptor Josep M. Junoy, director de *La Nova Revista* no va poguer assistir-hi i donar la seva anunciada conferència.

El públic que assistí a aquest acte de clausura, distingit, selecte, era compost en sa majoria d'artistes expositors, representacions d'entitats i de socis de l'Agrupació. El doctor Josep Riera i Puntí, entusiasta consoci, amb un bell i escaient parlament improvisat, excusà l'assistència de Josep M. Junoy i s'estengué en algunes consideracions laudatòries sobre els artistes que exposaren llurs obres, parlant preferentment de les del genial escultor Enric Casanovas i de les pintures dels tres expositors poblenovins que hi concorregueren. També parlà de la significació que l'obra portada a cap per l'Agrupació tenia per a la barriada nostra del Poble Nou.

En acabar, el públic aplaudí fervorosament al doctor Riera i Puntí, com així a Agustí Mateu, president de l'Agrupació, el qual tingué encertats mots de remerciament i comiat.

Tot seguit hom celebrà un xampany d'honor als artistes expositors en una bella dependència de l'entitat organitzadora, en el qual l'excel·lent poeta poblenoví Xavier Benguerel llegí una bellíssima poesia original dedicada al «Nu de noia» que figurava a l'exposició, la qual plagué extraordinàriament a l'auditori i serà publicada en el llibre que aquest poeta té en preparació. També l'escultor Enric Casanovas digué uns sentits mots plens d'emoció.

Entre les representacions que assistiren a l'acte no va mancar-hi la de la revista POBLE NOU.

X.

Lunch d'honor a Joan Ferrer

Per la passada diada de Sant Jordi, a la vetlla, se celebrà a l'estatge social de l'«Ateneu del Poble Nou», l'anunciat lonx d'honor al jove poblenoví Joan Ferrer, en motiu d'haver exercit durant catorze anys el càrrec de secretari de la citada entitat.

JOAN FERRER, caricatura per Iñiguez

Hom degustà un saborosos dolços de l'acreditat pastisser Loste, del Passeig del Triomf, i begué belles copes de l'exquisit xampany Lincoln. Tot prenent el líquid moka i fumant segles cigars, un nombre llarg de comensals improvitzaren diferents parlaments posant de relleu la feixuga tasca portada a cap per Joan Ferrer durant els seus anys d'actuació a l'Ateneu, fent relluir les seves activitats i l'amor i voluntat posades tothora en el seu comès.

Un quartet musical amenitzà per intèrvals aquest acte, amb diverses peces de música clàssica i moderna.

A.

COMPREU! PROPAGUEU!
SUBSCRIVIU-VOS A
POBLE NOU

RIMS DE L'HORA

Bola và!

Una tarda amb bona fresca
vaig sortir a donà el tomb
i em vaig trobar sens pensar-ho
parlant amb el gran Colom:
—Pobre Cristòfor! Quin dia
més maixant vares tenir
el dia que per'nà a Amèrica
un camí se't va acudir.
Que te'n durà, amic Cristòfor,
d'angoixes i de neguits
el teu triomf!—I me'n anava,
els ossos agemolits,
quan sento una veu que em crida
baixet i un xic rogallós:
—Arnau, Arnau! No te'n vagis
que vull que parlem tots dos.—
Em tombo i, oh meravella!,
veig a Colom amatent
fent equilibris, que em crida
amb el rostre somrient:
—Escolta, Arnau; tu que ets l'home
al qual distingeixo més,
vaig ara a dir-te una cosa
que et pot dur glòria i diners.

Ja sé que em pot fer la guitza
i fins treure'm d'aquí dalt;
per això ho faig, perquè em treguin...
que aquí em posaré malalt.
Doncs bé, quan siguis a terra
pots dí a tot historiador
(i els dius que jo els ho demano
com si fos un gros favor)
que acabin d'una vegada
de discutí i d'indagar
si vaig néixe' a Catalunya
o vaig néixer més enllà.
Els dius ja d'una vegada
que jo això ho vull acabar;
i encara que no s'ho creguin
dius que sóc... americà
i que vaig arribà un dia
a la Ràpita... nedant!—
I quan jo, espalmat, baixava
mirant-lo de tant en tant,
ell s'asseia dalt la bola...
que fins ara he anat contant.

EL BIS-COMTE ARNAU

SOPAR D'HONOR

A L'ESCULTOR CATALA, FILL DEL POBLE NOU

ENRIC CASANOVAS

DIA 15 DE MAIG DE 1927, A LA VETLLA.
A L'ESCOLA DEL POBLE NOU - WAD-RAS, 208

TIQUET: 12 PESSETES

DE VENDA: «A. E. JÚPITER», PASSEIG DEL TRIOMF, N.° 50
«IMPREMTA IBERICA», PASSEIG DEL TRIOMF, 48

ES DESPATXEN TIQUETS FINS TOT EL DIA 8 DE MAIG

VEUS I CRITS

D'ací estant podran llançarse idees i assenyalar-se errors d'ordre espiritual, urbà, artístic, societari, etc., sense que en cap cas s'entengui que la Redacció d'aquesta Revista aprova o que s'identifica amb les idees exposades, de les quals són només responsables llurs signants.

Aquests passos a nivell!!!...

Els veïns del Poble Nou que per a guanyar-nos el pa de cada dia tenim necessitat d'utilitzar els tramvies o autòmnibus que fan el servei entre el suburbi i la ciutat, ja cal que, si ens és precís trobar-nos en un lloc determinat a migdia, emprenguem el viatge de bon matí.

Prengueu el tramvia a l'hora que volgueu; en ésser al pas a nivell amb la línia de França, les campanetes us avisaran que deveu deixar passar un o dos, o a voltes tres i quatre trens, si no us hi posen la torna en forma de vagoneta automòbil, abans de deixar-vos anar tranquilament als vostres afers.

Especialment els tramvies que surten del Poble Nou a les 7'30 i a les 7'40, són els que més surten perjudicats per les parades en el pas a nivell, puix que és l'hora d'arribada dels trens del matí.

Si aquests tramvies s'aturen per deixar pas a l'arribada del Correu valencià, tot seguit es troben que han de deixar passar l'Exprés de luxe que ve de França (si arriba a l'hora), el Lleuger que va Girona i un tren curt de Molins de Rei, si no hi han d'afegir l'auto-vagoneta de la Secció de «Via i Obres». I això es repeteix una pila de vegades al dia, especialment a les hores en què els veïns de la nostra barriada, van o vénen de la feina llur.

No podrien les nostres autoritats arribar a un acord amb les Companyies i anar ràpidament a la supressió dels passos a nivell?

Les barriades els ho agraïrien i també els veïns que hem d'esperar-nos quinze i vint minuts perquè ens deixin passar els trens, i la Ciutat tindria un aspecte més europeu.

XIM

Conferències de teatre

Aquest mes de maig, en tres diumenges diferents, al matí, es donaran a l'«Ateneu» del Poble Nou, tres conferències sobre teatre a càrrec dels il·lustres conferenciants catalans J. Ferran i Mayoral, Lluís Masriera i S. Sànchez-Juan, respectivament.

Al pròxim número donarem més detalls d'aquestes tres conferències.

Troballa

En les immediacions de l'Església de Santa Maria del Taulat, fou trobat dies enrera un anell d'or amb una inscripció interior, el qual serà retornat al qui n'acrediti la seva pertenència.

A tal efecte, adreçar-se a la Redacció d'aquesta Revista.

CARNET DE NOVES

UN CAS.—*L'Avi Muné,* el popular setmanari de Sant Feliu de Guixols, ha reproduït—tot oblidant-se de fer-ho constar—l'article «El que caldria llegir», de Cristòfor de Domènec, que publicàrem en aquesta Revista.

La Publicitat corresponent al dia 28 del mes passat, en la seva secció de «Premsa Catalana», fent excel·lir la importància del tema, reprodueix de *L'Avi Muné* sengles paràgrafs del citat article.

Quan la revista POBLE NOU publicà per primera vegada—mes de Desembre de l'any passat, n.° 45—l'article en qüestió, ningú no va esmentar-ne la seva aparició. ¿Serà degut, aquest cas, a allò que dèiem en l'editorial del nostre passat número sobre *l'hostil indiferència de les nostres intel·lectuals esferes* envers—no a nosaltres, no a la Revista,—la suburbana barriada del Poble Nou?

JOCS FLORALS.—Avui, primer diumenge de maig, se celebraran els tradicionals Jocs Florals de Barcelona. Ha guanyat la «Flor Natural» el poeta lleidetà Josep Estadella.

DOCTRINA COOPERATISTA.—Els dies 17 i 18 del mes passat, se celebraren a la «Cooperativa La Flor de Maig» (Central i Sucursal n.° 3) els exàmens de la «Doctrina Cooperatista» escrita per J. Ventosa i Roig, els quals actes resultaren molt brillants

REUNIÓ I COMIAT.—En la reunió celebrada a la Societat «L'Aliança» el passat dimecres, fou reelegida totalment la Junta que havia dimitit la setmana anterior, la qual renuncià definitivament els càrrecs.

En aquesta reunió, el president senyor Tomàs Burrull llegí una carta del propietari del local de l'«Aliança» senyor Ignasi Sala, comminant la Societat a pagar-li els lloguers endarrerits fins el dia 3 d'aquest mes, car altrament procedirà al comiat judicial corresponent.

Demà, dilluns, torna a haver-hi reunió general per tal d'elegir Junta Directiva.

CONCERTS BLAUS.—Si no de públic, fou d'un veritable èxit artístic la sessió de «Concerts Blaus» donada a la tarda del dia 17 d'abril darrer a la Societat «L'Aliança».

Aquest concert anà a càrrec de l'«Orfeó de Sans» dirigit pel mestre Perez-Moya, de la notable liederista Mercè Plantada i de l'excel·lent pianista Frederic Longàs, tots els quals compliren admirablement llur comès, sobretot la cantatriu catalana que rebé xardorosos aplaudiments i tingué que bisar diverses cançons i dir-ne una fora de programa.

Deguda a l'anormalitat que atravessa aquesta entitat poblenovina, s'han suspés els altres «Concerts Blaus» que hi havien en projecte i que devien donar-se el mes de Maig i Juny. Es, val a dir-ho, una vertadera llàstima!

BALL DE SOCIETAT.—A causa de les circumstàncies crítiques que atravessa la Societat «L'Aliança», s'ha suspès el ball de societat titulat «Maig Florit» que havia de celebrar-se el proper diumenge.

Ens diuen que aquest ball serà organitzat a l'«Ateneu del Poble Nou», l'empresa del qual no reparará en despeses per tal que assoleixi la major solemnitat i esplendor.

OBITUARI.—El dia 28 d'abril passat, s'efectuà l'acte d'enterrament de l'antic poblenoví senyor Primitiu Domènec, (al cel siga). Rebin els seus familiars, en particular el nostre benvolgut amic senyor Josep Sabartés, nét del difunt, l'expressió del nostre més sentit condol.

—També ha traspassat al cel, la tia del nostre car amic senyor T. Sitjar Ferrer, al qual fem patent el nostre més pregon sentiment.

—El dia 7 d'abril passat, va lliurar l'ànima a Déu a la tendra edat d'un any, la malaguanyada filla del nostre distingit amic i anunciant senyor Josep M. Campdesunyer, al qual acompanyem amb la seva dissort. (A. C. S.).

CARTELL POBLENOVÍ D'ACTES I FESTES

Agrupació Excursionista Júpiter

Diumenge, dia 1.—Visita de la Secció d'Infants al «Centre Excursionista Rafel de Casanova» de Gràcia.—Excursió fotogràfica a Figaró i L'Atmetlla.

Diumenge, dia 8.—Excursió familar a Badalona (Font del Castanyers i Mollet).

Diumenge, dia 15.—Excursió infantil a Montcada-Reixac.

‹Ateneu› del Poble Nou

Diumenge, dia 8.—Tarda, ball de quintet.
Diumenge, dia 15.—Tarda, ball de quintet.

Club Deportiu Júpiter

Diumenge, dia 1.—Partit contra el «F. C. Badalona», camp forà.

Diumenge, dia 8.—Partit contra l'«Iluro S. C.», camp local.

Diumenge, dia 15.—Partit contra el «Gràcia S. C.», camp forà.

Cooperativa ‹Pau i Justícia›

Diumenge, dia 1.—Nit, ball per l'orquestra «Rebassa».

Diumenge, dia 8.—Nit, ball pel quintet «Juvènia»

Cooperativa ‹L'Artesana›

Diumenge, dia 1.—Nit, funció teatral dramàtica.

Diumenge, dia 8.—Nit, ball d'orquestrina.
Diumenge, dia 15.—Nit, funció teatral.

Ateneu Colom

Diumenge, dia 1.—Nit, ball de quintet.
Dissabte, dia 7.—Nit, ball de quintet.

Centre Moral

Diumenge, dia 1.—Tarda i nit, cinema.

Diumenge, dia 8.—Matí, actes religiosos en celebració del Patrocini de Sant Josep.—Tarda, funció lírica.—Nit, audició de sardanes.

Cafè "Ateneu" del Poble Nou
MARTÍ TORRAS (Martinet)
CARRER WAD-RAS, 208

Licors de les millors marques : Ressopons econòmics : Preus limitats : : amb les begudes : :

SALO DE BILLARS

Si voleu eixamplar els vostres horitzons per mitjà dels idiomes universals, assistiu a les classes nocturnes d'Anglès, Francès i Alemany que

Mr. ALBERT HANSEN

dóna quotidianament a les

ESCOLES del Centre Moral del Poble Nou

Josep M. Campdesunyer

Sastre

Wad-Ras, 232, baixos (enfront Café Aliança) Poble Nou

Vins de Sant Sadurní de Noia

Olis-Xampanys-Licors

Anissats de la Cambra Agrícola d'Igualada

Joan Orpí Venero, 16, baixos Poble Nou

Café de L'Aliança

Carrer Wad-Ras, baixos

Xacolates Licors Sandwichs
Refrescos Pastes Ressopons

Francisco Domini

Pere IV, 172 :-: Telèfon S. M. 184 :-: Barcelona

Tallers de Caldereria d'Aram i Ferro

Aparells i Tuberies :-: Auto-claves i serpentins :-: Destil·leries

Fill d'E. Bruguera

Carrer Riereta, 28
Telèfon A. 3772

Compressors d'Aire

BOMBES DE BUIT Sistema "Planche" patentat

Grans rendiments :-: Grans pressions :-: Preus interessants

Gran Empresa de Pompes Fúnebres

LA SOLEDAD

✱

Servei Permanent

Central i Tallers: Pere IV, 120-Telèfon S. M. 637

Sucursals:

Passeig del Triomf, 17	-	Telèfon S. M.	823
Hospital, 97	-	»	A. 5256
Urgell, 78	-	»	A. 4930
Aribau, 18 (Entresol)	-	»	A. 5177
Monjo, 10 - Barceloneta	-	»	A. 1381
Burriana, 6 - Sant Andreu	-	»	S. M. 823
Casanova, 72	-		

Arques de gran luxe / Embalsamaments / Trasllat de despulles a provincies i a l'estranger

NOTA. — **La única Empresa que treballant als preus de les altres, descompta el 20 % de l'import de la caixa, directament a les famílies que se serveixin de LA SOLEDAD.**

Imp. Ibérica. — Triomf, 48 prop a Lluïll. P. N

Josep M. Campdesunyer

Sastre

Wad-Ras, 232, baixos (entrant Café Aliança) Poble Nou

Vins de Sant Sadurní de Noia

Olis - Xampanys - Licors

Anissats de la Cambra Agrícola d'Igualada

Joan Orpí Venero, 16, baixos Poble Nou

Café de L'Aliança

Carrer Wad-Ras, baixos

Xacolates Licors Sandwichs
Refrescos Pastes Ressopons

Francesc Domini

Pere IV, 172 - Telèf. S. M. 184 - Barcelona-P. N.

Tallers de Caldereria d'Aram i Ferro

Aparells i Tuberies :-: Auto-claves i serpentins :-: Destil·leries

Fill d'E. Bruguera

Carrer Riereta, 28
Telèfon A. 3772

Compressors d'Aire

BOMBES DE BUIT Sistema "Planche" patentat

Grans rendiments :-: Grans pressions :-: Preus interessants

Gran Empresa de Pompes Fúnebres

LA SOLEDAD

✱

Servei Permanent

Central i Tallers: Pere IV, 120-Telèfon S. M. 637

Sucursals:

Passeig del Triomf, 17	-	Telèfon S. M. 823
Hospital, 97	-	» A. 5256
Urgell, 78	-	» A. 4930
Aribau, 18 (Entresol)	-	» A. 5177
Monjo, 10-Barceloneta	-	» A. 1381
Burriana, 6-Sant Andreu	-	» S. M. 823
Casanova, 72	-	

Arques de gran luxe / Embalsamaments / Trasllat de despulles a províncies i a l'estranger

NOTA. — La única Empresa que treballant als preus de les altres, descompta el 20 % de l'import de la caixa, directament a les famílies que se serveixin de LA SOLEDAD.

Imp. Ibérica. — Tetuan — a Llull, P. N